

Pokud přijdeme o výhody Schengenu, ztratíme evropský projekt, varuje poslankyně

Na některých hranicích uvnitř Schengenského prostoru už více než tři roky probíhají dočasné hraniční kontroly. Poslanci chtějí prosadit jasnější a přísnější pravidla pro jejich zavádění.

Slovenská poslankyně Tanja Fajon, zpravodajka návrhu

Pět členských států Evropské unie [zavedlo v roce 2015 hraniční kontroly](#) uvnitř [Schengenu](#) s odvoláním na migrační krizi. Současná pravidla (Schengenský hraniční kodex) však toto výjimečné opatření povolují na dobu maximálně dvou let. Poslanci to chtějí zkátit na jeden rok. O [nařízení](#) hlasovalo plénum v listopadu a znovu 4. dubna 2019. Parlament chce zajistit, aby obnovení hraničních kontrol státy používaly jen jako krajní možnost v mimořádných situacích. Jak se ukázalo, najít kompromis s členskými zeměmi - Radou - je obtížné. Nový parlament,

který vzejde z evropských voleb v květnu 2019, bude muset zvážit, jak pokračovat. V rozhovoru více vysvětluje zpravodajka, slovinská sociální demokratka [Tanja Fajon](#).

Několik zemí udržuje kontroly na hranicích uvnitř Schengenu už více než tři roky, ačkoli taková opatření mohou podle stávajících pravidel trvat maximálně po dobu dvou let. Jak se to mohlo stát?

Šest zemí Schengenského prostoru - Rakousko, Německo, Dánsko, Švédsko, Norsko a Francie - prodlužuje vnitřní hraniční kontroly už více než tři roky. Využívají k tomu různé konstrukce a právní opodstatnění. Řekla bych, že v současné legislativě jsou určité mezery.

Nynější pravidla jsou tedy nejednoznačná. Jaké oblasti Schengenského hraničního kodexu považujete za důležité upravit a proč?

V naší zprávě k návrhu požadujeme, aby byly stanoveny skutečně jasné podmínky, za jakých mohou státy dočasně obnovit hraniční kontroly. Jsou pro to potřeba přísnější pravidla, aby bylo jasné, že jde opravdu až o krajní možnost.

Jaké okolnosti by pak ospravedlnily hraniční kontroly uvnitř Schengenu?

Výjimečné situace jako velké sportovní akce nebo migrační vlny, jaké jsme zažili před pár lety. Ale dnes už nevidíme vážné hrozby, které by ospravedlnily hraniční kontroly, což je v rozporu s tvrzením některých vlád členských států.

Šest zemí Schengenu uplatňujících vnitřní hraniční kontroly již uvedlo, že je prodlouží. Je takový krok opodstatněný?

Tato prodloužení nejsou opodstatněná a nejsou ani žádné důkazy, které by jejich nutnost potvrdzovaly. Během posledních let posunuly národní vlády limity současných pravidel. Využívají hraniční kontroly spíše pro politické účely než z nutnosti.

V čem lze očekávat hlavní neshody s Radou a Komisí?

Rada nebyla ochotná ke kompromisu. Hlavním bodem sporu je vyjasnění podmínek a záruk pro prodlužování hraničních kontrol. Myslím, že některé členské státy prostě nechtějí reformovat pravidla, protože jim status quo vyhovuje. To je velmi nebezpečné.

My dáváme jasně najevo, že hraniční kontroly mohou být povoleny pouze v případě skutečné potřeby. Evropané totiž Schengen vnímají jako největší úspěch integrace, jelikož mohou díky němu svobodně cestovat. Pokud ztratíme Schengen, ztratíme i evropský projekt. Současná situace poškozuje naše hospodářství a komplikuje nám život.

Rozhovor byl připraven před prvním hlasováním v listopadu 2018 a aktualizován v dubnu 2019.

Změny Schengenského hraničního kodexu navrhané poslanci:

- Počáteční období vnitřních hraničních kontrol kvůli předvídaným událostem by mělo být omezeno na dva měsíce namísto současných šesti.
- Vnitřní hraniční kontroly by bylo možné provádět maximálně po dobu jednoho roku, v současnosti k tomu státy mohou přistoupit až na dva roky.

Další články o Schengenu

[Schengen: hrozí nám znovu hraniční závory?](#)

[Schengen: rozšíření evropského prostoru bez vnitřních hranic](#)

[Schengen: nastavit chytrou a efektivnější ochranu hranic \(video\)](#)

Souvislosti

[Tisková zpráva z hlasování pléna 4.4.2019 \(slovensky\)](#)

[Legislativní postup](#)

[Evropská komise: Dočasné obnovení hranice](#)